

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Éves 16 frt. v. 32 korona. Negyed éves 4 frt. v. 8 korona.
Hónapos 3 frt. v. 6 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szobrot Batthyánnak!

Némely épületnek története, han-
mata, lelke van, miként az élő em-
bernek. Emlékek tapadnak falaihoz, fo-
laknak képződnek mivoltáról s ha lá-
tjuk alakját, vagy beszélni hallasz felőle:
szerege a gondolatnak támad el-
adón és szíved tábláján képzetek ala-
nak az ő jelleméről.

Ilyen épület a Neugebäude is.

E komor, sötét és titokzatos töm-
leg hosszas ideig agyület és bosz-
malás indulatát táplálta a magyar
szoborban. A politikai kibékülés kor-
szakában fájó érzelmek váltották föl
a gyűlölködés indulatát. Még később,
amikor a kibékülés érdeke megszűnt a
közvetlen engesztelődés enyhe napjait: az a
komor, sötét és titokzatos épület im-
már csak arra készült, hogy a hazafias
tömegek világánál áldozzunk az
emlékeztet gyászos oltárán.

A Neugebäude területe átment a szé-
les főváros tulajdonába s ezzel a híres
épület élete fölött megvan konditva a ha-
talrang. Ezt a harangzúgást meghallja
az egész nemzet. És a mint végig hul-
lámzik a harang szava a magyar glo-
riusz levegőjén, kunyhóban és palotá-
ban, erdőn és mezőn, minden jó pol-
gár megemeli a kalapját, mintha imád-
kozashoz készülne.

A közfelfogásban megrendítő vál-
tozások hoz létre az idő. A fennálló
állítást úgy képzeljük, mint egy
óriási bilincset, mely az emberiséget lel-
két fojtogatja. A lerombolt Bastille-ban
a népszabadság győzelmes emlékét ün-
nepljük. Így a Neugebäude is. A mig
állott: a hóhér jutott eszünkbe. Most,
amikor romba dől: a vértanúkat jut-
nak eszünkbe. Akkor elnyomatást, zsar-
nokaságot, durvaságot és gyilkot jelen-
tet. Most haladást, fejlődést, vérke-
sztséget jelent.

Nem azt hozom szóba, hogy Batt-
hyánit itt végezték ki, hanem azt, hogy
az utolsó órákat ott szenvedte át. Nem
a halálát siratom immár, hanem az
életét szeretném dicsőíteni.

Am, borítsunk fátyolt homloká-
nak sebére; de nagyságának emlékére
állítsunk föl szobrot.

A fővárosi polgárok egyesülete
tegnap foglalkozott ezzel az eszmével.
Azt határozta, hogy széles körű moz-
galmat indít meg Batthyányi-szobor ér-
dekében. A szobrot arra a helyre ter-
vezik, a hol a magyar parlamentáris-
mus első miniszterelnöke vértanu ha-
lál szenvedett.

A terv jóra való, a szándék haza-
fias, az eszme becseletes.

Mig ez a mozgalom át nem lépi
az illó határokat: addig az nem kifo-
gásolható sem a hódolat érzülete ál-
tal, sem a gyöngédség kötelező révén.
Batthyányi Lajos gróf sem lázadó, sem
forradalmár nem volt. A körülmények
olyan helyzetbe sodorták, hogy még
az önvédelmi harcban sem vehetett
részt. Ő — osztrák szempontból is —
mint árthatlan került a vádoltak pad-
jára s elítélésére csak tévedésből
történhetett.

Ha mi szobrot emelünk az ő nagy
emlékének: akkor a magyar történe-
lem geniusának engedelmessé válnak.
A korona pedig — ha nem akadályozó-
lag, de az engesztelődés megnyugvá-
sát tekintti szándékunkat: akkor méltó-
ságon hajlik meg az Igazság isten-
asszonya előtt.

Igenis, oda kell emelni azt a szob-
rot, a hová az ő drága vére hullott.

Ezt a vért fölitta, a por és a
megszentelt port szárnyaikra vették a
szélek. Mindenvé elhordták, a hol ma-
gyar lakik és minden magyar ember
belelékzett belőle egy atomnyit. Így
fészkelte meg magát ez a vérparány
a nemzet életnedveiben. Most már
együtt foly, csorog, zuhan a nemzeti
vérkeringéssel. El működik, hat fej-

leszt, buzdít, tanít ez a kis parány és
jellemet ad az egész életnek — miként
a kis rügy, ha nagy fába oltjuk, jelle-
met ad az egész fának és azt megne-
mesíti.

Épen ezért a Batthyányi Lajos
emléke örökre él a nemzetben. És min-
den magyar szív megdobban az elé-
gületlenségtől, ha a vesztőhely át nem
váltzik oltárra a Batthyányi szobra
által.

Bartha Miklós.

Véres választások Amerikában.

— Távirati jelentések. —

Tul az Ozeánon, az Egyesült Államok-
ban, ma kezdődött meg az áll. hivatalnokok
és törvényhozó-testületek választása. Igazi
amerikai stílus választás.

A yankee-kedélyek nagyon izgatottak,
fehérbőrű és fekete bőrű állampolgárok elke-
redetten állanak egymással szemben, a demok-
rata párt a leghevesebb küzdelmet fejt ki a
köztársaságiakkal szemben és szinte termé-
zetes, hogy a választási küzdelemnek már
eddig is több emberélet esett áldozatul.

Az amerikai választásokról a következő
távirati jelentések érkeztek hozzánk:

New-York, nov. 3.

A választások óriási izgatottság köze-
pette kezdődtek meg.

Ma tizenkét államban választották meg
az áll. hivatalnokokat és törvényhozó tes-
tületeket.

Frankfordban (Kentucky) verekedés tá-
madt, mert az híressétek, hogy a demok-
raták erőszakkal visszatartják a negereket a
várostól, nehogy szavazni tudjanak.

Két demokratát és két köztársaságit
agyonlőttek, kettő pedig megsebesült.

Az eddig megállapított eredmények
szerint New-York polgármesterévé Vanwyck
bíró, a Tammany-párt jelöltjét választ-
ták meg nagy többséggel, a mely körülbelül
70.000 szavazatra rug. Utána a legtöbb szá-
vazatot New polgár-párti jelöltje kapja.

Panasz.

Tibád Antal orsz. képviselő, volt állam-
titkár a következő panaszt nyújtotta be a
közigazgatási bírósághoz:

Magyar királyi nagyméltóságú
közigazgatási Bíróság!

Udvarhely vármegye törvényhatósági
bizottsága idei október hó 6-án tartott ülés-
ében gróf László Ádám főispáni titkár köz-
felkiáltással a vármegye főjegyzőjé-
vé választotta meg.

Igénytelen nézetem szerint ezen vá-
lasztás törvénytelen, mert a megvá-
lasztott a főjegyzői állás elnyerésére „a köz-
felfelkiáltással a vármegye főjegyzőjé-
vé választotta meg.”

Az ezen felfogásom igazolására szol-
gáló indokaimat a következőkben van sze-
recesem előterjeszteni:

„A közfelfelkiáltással a vármegye fő-
jegyzőjévé választotta meg.” — az a) b) c) d) e) pontok alatt körülírt kisegítő for-
rások kizárólagos használatára vannak a tör-
vény szerinti körülmények mindegyike a faktorok,
kik az 1883. I. t. cz. 23. §-ában felsorolt
államok betöltése iránti intézkedésre joga-
sultak és kötelezettek.

Az előadottakból világosan kiderül, hogy
a melyen tisztelt közigazgatási bíróság akkor,
midőn az általam felvetett esetet eldönti,
egyszersmind azon kérdés felett is ítéletet
fog mondani: vajjon a kormány és az egyes
miniszterek kötelesek-e az államnak a tör-
vényben megnyilatkozó akaratát tiszteletben
tartani és annak engedelmeskedni, igen vagy
nem?

Visszatérve ezek után magára a kon-
krét esetre, csak ismételnem kell, hogy a folyó
hó 6-án végrehajtott udvarhelyi vármegyei fő-
jegyző választás törvénytelen. Törvénytelen
pedig azért, mert a megválasztott nem bír
az arra megkívánt minősítettséggel, men-
nyiben sem közigazgatási gyakorlati vizsgát
nem tett — a minthogy nem is tehetett —
sem pedig oly előfeltételek birtokában nincs,
melyek mellett az 1883. I. t. cz. nek 31.,
illetőleg 34. és 35. §-ában megállapított s

belépését megelőzőleg valamelyik közigazga-
tási bizottságban, mint választott tagok
legalább két évig egyfolytában működtek.
(35. §.)

Mielőtt tovább füzem fejtegetéseim fo-
nalát konstátálnom kell, hogy az 1883. I.
t. cz. azok közé a törvények közé tartozik,
melyekre nézve a hatályba lépés ideje, sem
magában a törvényben meghatározva, sem
pedig az ez iránt való intézkedés a kor-
mánya bízva nincs.

Annak kötelező ereje tehát az
1881. XLVI. t. cz. 4. §-a értelmében a tör-
vénytarba lett beiktatását követő 15 napon
— vagyis minthogy a kihirdetés a fennforgó
esetben a törvénytarban foglalt feljegyzés
szerint 1883. január 6-án történt meg —
1883. évi január hó 21-én kezdődött.

A mi már most magát a gyakorlati
közigazgatási vizsgálatot illeti: erre nézve
imperative kimondja a törvény, hogy vizs-
gáló bizottságok egyelőre csak Budapesten és
Kolozsvárt állítandó fel (25. §.), hogy a
vizsgálatnak irásbeli és szóbelinek kell
lenni (26. §.) s hogy a vizsgálatra becsátás-
hoz két évi gyakorlati szolgálat kimutatása
kivánatos meg (27. §.). A többi részleteket
illetőleg bővebb intézkedések nem foglaltak
ak meg ugyan a törvényben, de a 24. §-ban min-
den félreértést kizáró határozottsággal uta-
sítva lett a kormány, hogy a vizsgálat tár-
gyait s a vizsgáló bizottságok összeállítását
a törvény életbelépésétől (1893. január 21.)
számított egy esztendő alatt rendeleti uton
szabályozza.

Az előre becsátottakból önként követ-
kezik, hogy a gyakorlati közigazgatási vizs-
ga letétele 1884. január 21-ike óta a 23. §-ban
felsorolt összes államok elnyerésének, a többi
között tehát a vármegyei főjegyzői állás el-
nyerésének is, mellőzhetetlen feltételévé vált
— következésképp, hogy a nélkül vármegyei
főjegyzővé az irt időponttól kezdve törvény-
szerűen senki sem választatható meg, ha
csak a fennebb a) b) c) d) és e) betűk alatt
felsorolt kivételes minősítések valamelyiké-
vel nem bír.

1884. január 21-ike óta tehát ez a
jogállapot ebben a tekintetben.

Es ezen a jogállapoton semmit sem vál-
toztat az a különben — elege botrányos kö-
rülkém, hogy a törvény 24. §-ában zá-
ros határidőre (1884. január 21-hez) kötött
kormányrendelet nem csak, hogy az irt idő-
pontig, de még a mai napig sem lett kibö-
csátva s ehhez képest a közigazgatási gy-
akorlati vizs- gálatossága az egész idő alatt
egy percig sem volt s ma sincs megadva.
Nem változtathat pedig ezért, mert ha abból
azt a következtetést vonnók le, hogy min-
tán a szoban forgó rendelet ki nem adottot s így
a közigazgatási gyakorlati vizs- ga lehetősé-
gét az tehát megszűnt, vagy helyesebben
mondva sohasem is vált a magasabb hivatali
állások, s ezek között a vármegyei főjegyzői
állás elnyerésének elengedhetetlen feltételévé:
ezzel egyszersmind azt is kimondanók, hogy
a kormány joggal bír arra, miszerint csele-
kés vagy mulasztása által a törvény tény-
leges hatályba lépését megakadályozza, vagy
a már hatályba lépett törvény gyakorlati
érvényét felfüggeszse. Ez pedig a legnagyobb
képtenségek közé tartoznék egy jogállamban.

Ebben az irányban tehát semmiféle jogi
következménye nincsen és nem is lehet az
egymásra következő kormányok láncolatossá-
mulasztásának.

Annál súlyosabbak azonban a dolog
konzekvenciái más irányban. Abban az irány-
ban t. i. hogy az az aspiránsok, az igény-
jogosultak a lefolyt 14 esztendő alatt önhí-
bájukon kívül egyáltalában nem juthattak a
gyakorlati vizs- ga kiállításáról tanuskodó bizo-
nyítványok birtokába s ehhez képest nem csak
hogy előltűk be volt és most is be van zárva
a magasabb hivatali állásokhoz való jogozim
megszerzésének ezen „rendes és legdusabb
forrása, de a kiválasztási eljárásnál — a
közszolgálat végzetlen kárára — az a) b) c) d) e) pontok alatt körülírt kisegítő for-
rások kizárólagos használatára vannak a tör-
vény szerinti körülmények mindegyike a faktorok,
kik az 1883. I. t. cz. 23. §-ában felsorolt
államok betöltése iránti intézkedésre joga-
sultak és kötelezettek.

Az előadottakból világosan kiderül, hogy
a melyen tisztelt közigazgatási bíróság akkor,
midőn az általam felvetett esetet eldönti,
egyszersmind azon kérdés felett is ítéletet
fog mondani: vajjon a kormány és az egyes
miniszterek kötelesek-e az államnak a tör-
vényben megnyilatkozó akaratát tiszteletben
tartani és annak engedelmeskedni, igen vagy
nem?

Visszatérve ezek után magára a kon-
krét esetre, csak ismételnem kell, hogy a folyó
hó 6-án végrehajtott udvarhelyi vármegyei fő-
jegyző választás törvénytelen. Törvénytelen
pedig azért, mert a megválasztott nem bír
az arra megkívánt minősítettséggel, men-
nyiben sem közigazgatási gyakorlati vizsgát
nem tett — a minthogy nem is tehetett —
sem pedig oly előfeltételek birtokában nincs,
melyek mellett az 1883. I. t. cz. nek 31.,
illetőleg 34. és 35. §-ában megállapított s

a) b) c) d) és e) betűk alatt részletezett ki-
vételes és átmeneti kedvezmények reá alkal-
mazhatók lennének.

Mindezeknek alapján tisztelettel kérem
a magy. kir. nagyméltóságú közigazgatási bi-
rószágot, hogy a szoban forgó vitás ügy el-
intézésére, annak közérdekű voltánál fogva
szóbeli tárgyalást kitűzni s a tárgyalás be-
fejezése után ítéletileg kimondani méltóztas-
ságot, hogy az Udvarhelyi vármegye törvényha-
tósági bizottsága által folyó évi október hó
6-án végrehajtott főjegyző választás érvény-
telen és semmis.

Székely-Udvarhely, 1897. okt. hó 15-én.

Tibád Antal,

th. bizottsági tag.

Szolnok-Doboka vármegye, ősi közgyűlése és a székház felavatása.

Deés, 1897. okt. 28.

Szolnok-Doboka vármegye központja az
utóbbi időben két monumentális épülettel lett
gazdagabb. Egyik a m. kir. törvényszék, mely
impozáns méreteivel modern stílusban felépítve
ott áll a Rákóczi téren, másik a vármegye
székháza, mely ha nem is egészen új, de a
réginek átalakítása, kibővítése és főleg a fő
és alispáni lakások felépítése által egészen új
arculatot nyert s két utcát domináló pont-
jaival méltán megállítható helyét bármely
nagy város palota sorai közt is.

A régi vármegyei ház ószi építkezési
beosztásával sehogyse volt már alkalmas a
nagy áptertárral dolgozó megyei központi
tisztikar megfelelő elhelyezésére. Tanácsko-
zási terne oly szűk, célszerűtlen és mindenek
felett oly primitív berendezéssel bírt, hogy
az egész székház átalakítása már teljesen el-
odáshatatlanná vált.

Az átalakítás a múlt héten nyert teljes
befejezést s az épület most egy nagy négy-
szöget képez. Először a Kossuth Lajos ut-
czára nyílik, hátulós része pedig a fő és
alispáni lakásokból áll, melyek egy kis park-
szerű udvarral a Róth P. utcáig kiterjednek.

Az első rész emeleti helyiségeiben van-
nak a fő; alispáni és a jegyzői kar irodái,
a földszintjén a számvérség és pénztár, jobbra
az emeleten a közigazgatási kiadóhivatal,
annak földszintjén az árvaszek nyert elhelye-
zést. A telek közepén épült fel egészen ujjon-
nan a vármegye székházának díszterme a hozzá
tartozó kisebb ülésteremmel és több mellék
helyiséggel.

A díszterem oly szép, fényes és díszkrét,
mint egy skatulyába zárt, csillogó értéktárgy.
Van egy emeleti része, mely páholszerűen
a gallériát képezi s jobbról a királyi élet-
nagyság arcképe foglal helyet a közepén,
ettől jobbra Deák Ferencz, balra gr. Andrássy
Gyula életnagyságú arcképe van elhelyezve.
A felső arcképe teljesen élethű, mert a
megfestés céljából jeles művésztűntnek, Ré-
vész Imrénnek meg a nyáron kegyes volt ltni.

E nagy alakokkal szemben látható br.
Wesszlényi Miklós, Kossuth Lajos és gróf
Széchenyi István ujjonnan beszerzett arcképei.
A terem más két oldalán a volt Doboka és
Belső-Szolnok vármegye, valamint az egye-
sült Szolnok Doboka vármegye főispánjainak
arcképei foglalnak helyet.

A díszterem minden pontja, elkezdve
a dusan aranyozott plafontól, le a sima par-
kettig, a selyem-bárony drappariáktól egészen
az utolsó székig mind a főispán id. br. Bor-
nemissa Károly esztetikai ízlésére és finom
distinkciójára vall, ki a díszteremmel egy
oly nyugati modern ízléssel berendezett ter-
met adott át a vármegyének, mely a műv-
eszetnek városaihoz egy Drezda vagy Lipcsé-
ben is számot tány lehetne.

Október 27-én volt a felavató ősi
rendes közgyűlés, melyre a törvényhatósági
bizottság tagjai nagy számmal gyűltek össze.
Délután 10 órakor a vármegye főispánja
küldöttségileg meghívattán, díszmagyarban
jelent meg és lelkes éljenések között fog-
lalta el az elnöki széket. Üdvözölve a jelenvol-
takat, első indítvány az volt, hogy a király-
hoz a történelmi vonatkozású szobrok adom-
ányozásáért a vármegye közönsége hódoló
felirattal járuljon.

Ezt a közgyűlés örömmel tette magáévá
és valamenyen fellélla helytűkről, harsogó él-
jenkiáltásban törtek ki, mely háramszor ismét-
lődött. A hódolati feliratot Dr. Torma Miklós
felolvastán, a főispán beszámolt az építkezés
rövid történetének elmondásával, melyből ne-
vezetesen a dolog pénzügyi része. Az építkezés
150 ezer forintba került, melynek a részben
való fedezésére a helygymintiszter 50 ezer frt.
segélyt adott 100 ezer forint törvényhatósági
pótadót után nyert fedezetet az által, hogy
a közművelődési pótadót 1/2 százaléka beszünt-
tetvén, ezen 1 százaléka, valamint a fő és
alispáni 1000 frt. évi lakbér illetmény egy
oly fedezetet adott ki, melylyel az amortizá-
ció után 1000 ezer frt. kölcsön törlesztendő
s a megye közönségére egy újabb megterhel-
tetés nem esett.

*) Tárgyalmas miatt késett, Szerk.

Simó Lajos országgyűlési képviselő emelt
szóban szót s kifejtve, hogy a székház áta-
lakítása és kibővítése alkalmával mily ér-
demeket szerzett a vármegye fő és alispánja,
azt indítványozta, hogy szavaztassék meg
mindkettőnek jegyzőkönyvi közönet s je-
gyeztessék fel e ténykörmény a székház
valamely ekzsponáltabb helyen felállítandó
márvány táblán, mely úgy a főispánnak a sok
utánjárás és fáradsággal létrehozott és az
adózó közönség megterhelése nélkül járó
finánczírozásért és az egész építkezés leho-
nyolítása közben kifejtett nagyfokú és ádva-
tevőkénységéért a közönség elismerését fe-
jezze ki az utókor számára.

Az indítvány lelkesedéssel fogadtatott,
mindazonáltal, — doktor Torma Miklós
alispán azt bizonyította, hogy
neki ez ügyben egyéb érdeme nincs, mint az,
hogy mint a megye közönségének képviselője,
a főispán által felvetett kezdeményezéstől
egész a végelonyalitiság látva mindenképpen
a helyességet és célszerűséget, hozzájárult
mindenkezhez; kérte hogy személye hagyas-
sék ki a kitüntetésből s a tisztikar nevében
hálás köszönetet mondott a vármegye közö-
ségének a hivatalok kényelmes elhelyezé-
sért, valamint a neki természetben nyújtott
kényelmes beosztásu lakásért. Simó Lajos in-
dítványát teljártalmulag határozottá emelte
a közgyűlés, annyival is inkább, mert a főis-
pán kijelentése szerint az alispán minden te-
kintetében erős munkatársa volt.

A tárgyalások során megválasztotta a
közgyűlés a különböző bizottságokat, az V-ik
aljegyzői állást pedig Keczel György helyet-
tes aljegyzővel töltötte be. A hosszú tárgy-
sorozat többi pontja, a közlegyek és városok
önkormányzati ügyeire vonatkozott, az azok
hatáskörében hozott határozatok értelmében
nyertek megerősítést.

Egy fontos ügy nyert e közgyűlésen
megoldást: a vármegye tisztikarának rég
dajított vágya volt, hogy a hivatalos órák
együzamban tartassanak be, ennél fogva a
vármegye alispánja e kívánságnak lekötölöz
szívességgel tett eleget s azon előterjesztést
tette a közgyűlésnek, hogy ez a változás
próbaképen egy évre hozassék be. A közgyű-
lés ennek eleget is tett s így a hivatalos
órák jövőre reggel 1/8-tól délutáni 1/2-ig
tartanak. Ez a változás nemcsak a tisztikarra
nézve előnyös, a mennyiben időt nyer, hogy
a délutáni órákban esetleg magán ügyeit in-
tézhesse, de hasznos a megye közönségére is,
mert a vidékről bejövő s ügyeit intéző em-
ber egy huzamban járhat a dolog után s
nincs kitéve annak, hogy 12-től 3-ig oknél-
kül várjon, s 3 órákor délután vegye fel
újra ügyeinek a fonalát. A fa és gyertya
átalány is sokat nyer a beosztás által.

Adja az ég, hogy Szolnok-Doboka vá-
rmegye székháza sokáig fennálljon, legyen
benne a közigazgatás gyors és pontos, hogy
ez által a vármegye közönségének méltányos
igényei teljes kielégítést nyerjenek. (—)

Orvosi nyugdíj-egyesület.

„Magyar közlekedési vállalatok orvosai-
nak nyugdíj és segély-egyesülete” czimmal a
m. á. vasutak pálya orvosai saját körükben
nyugdíj intézetet alapítottak.

Rendes tagja lehet az egyesületnek bár-
mely magyar közlekedési vállalatnál működő
orvos. Az egyesület céljálán tűzte ki rendes
tagjait munkaképtelenség esetén nyugdíjban,
valamint a tagok özvegyeit és árvaít nyug-
díjban, végkielégítésben, vagy segélyben ré-
szesíteni. Célja tehát humánus és ádva,
mert tekintélyes számú orvos részére azt
fogja nyújtani, amit gyakorló orvosaink leg-
többje ma még sajnosan nélkülöz, t. i. öreg
napjaira, vagy árva maradt családja számára
az anyagi segítségét.

Igazán visszáos dolog, hogy az orvosok
legnagyobb része munkaképtelenség esetén
a társadalomból vajmi kevés, vagy egyáltalán
semmi segélyre nem számíthat, holott min-
denik orvost eskütje kötelezi a legutolsó em-
ber szolgálatára is!

A nyugdíj hiány és egyéb társadalmi
bajokért panaszokdnak is az orvosok az
utóbbi időben elég sokat. Azonban ezen pa-
naszokdás mit sem segít, itt tenni kell. Me-
legen üdvözölhetjük a máv. pályatorvosokat,
a kik a tettek terére léptek, midőn ön ere-
jükből meg teremteték az első magyar
orvosi nyugdíj egyesületet és ily
módon kijelölték az utat, a melyen Magyar
ország többi orvosainak is haladni kellene.

Az egyesület alapszabályait öt hó előtt
vitatták meg a Budapestre egybegyűlt pálya-
orvosok és október 28-án tartották meg az
első választmányi gyűlést, melyen azt is ki-
mondották, hogy az egyesület működése a
következő évvel veszi kezdetét.

Az egyesület tisztán magán jellegű.
Saját kebeléből választ tisztí kart, ennek
közreműködésével a tagok tagsági díjaiból
és önkéntes adományokból gyűjti vagyonát,
igazgató választmánya, illetőleg a közgyűlés
intézi az egyesület összes ügyeit, így a pénz
kezelést, az új tagok felvételét stb.

Hirdetmény.

Toroczkói Néptakarékpénztár Részvénytársaság
 czímon törvényesen cégbejegyzett pénztárat
 — (f. évi október 4-én Toroczkón megnyitott.) —
40,000 korona biztosított alaptőkével.

Betétet 5 $\frac{1}{2}$ %-ra fogad el. Legkisebb kölcsön 20 korona, mely által a szegényebb nép érdekeit kívánja szolgálni. — Az intézet nyitva van: minden hétfőn és csütörtökön d. e. 8-tól d. u. 1 óráig.

Reméljük, hogy Toroczkó és vidéke bizalommal fordul mihozzánk.

Toroczkó, 1897 november hó.

896. 1—3.

Az igazgatóság.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

Portland Cementet

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasúti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

Klemm Pál faterkedő urnál (Telefon 79.), Tessitori és Gurisatti beton-vállalati cégnél és Segesváry és Társai kereskedő urnaknál. 99. (87—x)

Csucsai jó minőségű

hasáb bükkfa,

nem usztatott

Egy vagon 100 méterháza Kolozsvárt házhoz szállítva 62 frt, Csucsán helyi 40 frt vagonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsvárt:

a kolozsvári Hitelbank s társai
csucsai fiúzetének utódánál:

GÁL SIMON („Korona“-vendéglő.)
 (Csucsáról rendelve 10 forint előleg kifizendő.)

771.(19—x.)

URBANETZ PÁL REZSŐ

tapeta raktára Kolozsvárt

Jókai-utca 2. sz.

829. 8—10.

Elvállal mindennemű

tapéta- kárpitos munkákat

a legolcsóbb és tartós kivitelben,

— a legolcsóbb árak mellett. —

Mint Referenciák nagyobb — már teljesített — megbízások állanak rendelkezésemre, jelesen: a „Grand kávéház“, a „Hazám“ és „Erdély“ kávéházak, nagyobb helyiségek és magánosoknál végzett munkák. Ezek közt felemlítendőnek tartom Moltg. br. Wesselényi Miklós és a Reményik cég stb. megtisztelő megbízásait.

A Kolozsvári központi vasút a t. mint a Magyar Általános Hitelbank szénszolgáltatásának képviselője.

Központi iroda: Belmagyar u. 6. Készlet: Vízszelvények saját telephelyén.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a magyar általános hitelbank szénszolgáltatásának képviselője s illetve urikány-zelvényi (lapnyai) közszén bányákból származó s alatt osztályozott szénszolgáltatás kizárólagos eladásával bizattunk meg.

Eladási területünk:

1. Kolozsvár város és vidéke;

2. Kolozsvár—Mezőtelek;

3. Kolozsvár—Deés—Zilah;

4. Deés—Beszterce;

5. Kolozsvár—Győr—Kocsárd—Tóvis—K.—Kapus;

6. Győr—Torda;

7. Kocsárd—Marosludas—Marosvásárhely—Szászrégen;

8. Marosludas—Beszterce;

9. Tóvis—Gyulafehérvár—Piski—Petrozsény;

10. Gyulafehérvár—Zalatna;

11. Piski—Vajdahunyad.

Az eladás ára legfeljebb elismert átlagár minőségű szén következő osztályozás szerint

szállítattik:

1. Lapényi darabos szén.

2. „ saloni szén.

3. „ kocsárdi szén.

4. „ dió szén.

5. „ rostált akna szén. I.

6. Lapényi portment. akna szén II.

7. „ akna szén III.

8. „ dera szén.

9. „ raktári porszen.

10. „ kovácsolási szén.

Azonkívül előleg dűnk megrendeléseket:

I. a fa ló-szilárdi (zahorczai) bánya dió pirszen

I. a „ kocsárdi „ kocsárdi „ szállításra.

Az eladás helyét Kolozsvárt bérmentve házhoz szállítva többi állomásokra Lapényi állomáson kocsikba rakva, esetleg megállapodás szerint rendeltetési állomásra bérmentve szállítva.

Árakkal, méltán nyos szállítási feltételekkel s egyébb a szénszállításra vonatkozó felvilágosításokkal bármikor a postafordultával szívesen szolgálunk.

Pontos, gyors és kifogástalan szállításra kiváló gondot fordítunk.

Megrendelések csak a kocsikban eszmezendők.

Kolozsvár, 1897. évi június havában.

A Magyar Általános Hitelbank szénszolgáltatásának képviselője.

HIRDETMEY.

— Kis-Küküllő megye —
 Radnóth község határában fekvő
239 kath. hold első minőségű szántó,
121 kath. hold kaszáló,
 továbbá Székuth községében fenti birtokkal egy összefüggő tagot alkotó mintegy
130 kath. hold szántó és 18 hold kaszáló
 a Radnóthi vasúti állomás közelében
1898. január 1-től
12 évre haszonbérbe adandó!
 Ertekezhetni a bérlet felől Radnóthon Izmael Mihálynál. 875. 2—3.

Főtér **Üzlet felosztás.** 33.
FRANK-KISS JÁNOS FIAI
 üveg- és porcellán kereskedésében
 Kolozsvár, főtér 33. szám
 építkezések miatt
üzlet felosztás!
 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.
 Tisztelettel
 888. 2—3. **Frank-Kiss János fiai.**

Főtér **Üzlet felosztás.** 33.
SZÜLŐK FIGYELMÉBE!
 Iskolai cikkek legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása!
 Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a helyi piaczon
 — (Hid-utca 2. szám alatt) —
 a mai kor igényeinek teljesen megfelelő egészen új
papir-, író-, rajz-, festészeti és iskolai-szer
kereskedést
 rendeztünk be és azt törvényszéki bejegyzett saját cégünk alatt folytatni fogjuk.
 A midőn még t. megbízóinkat teljes megelégedésükről előre is biztosíthatjuk,
 kérjük új vállalatunk szíves támogatását, mely kérésünk megújításával vagyunk
 Kolozsvárt, 1897.
 Kiváló tisztelettel
KRISIK és GOPPOLT
 papirkereskedők Kolozsvárt.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.
ZELLERIN M. gyári részvénytársulat
 Magyarországon a legrégibb, 40 év óta fennálló
vízmű- és csatorna-vállalat.
 Többszörösen kitűntetve.
 Fő- és vidéki városokban több mint 6000 magán- és nyilvános épületet rendezett be.
 AJÁNLIJA MAGÁT
 a n. é. kolozsvári ház-tulajdonosoknak, — mint a házi vezetékek összeköttetésére és a városi vezetékek készítésére egyedül jogosult vállalat — a legbiztosabban
házi vízvezetékek és csatorna-munkák,
vizkagylók, Clozetek, fürdők, öntöző-esapok
 — berendezésére. —
 Költségvetéseket, tervezeteket díjtalanul szívesen készít a
ZELLERIN M. gyári részvénytársulat
 kolozsvári vízmű- és csatorna-építési vezetéke, (Kolozsvárt, Belmagyar-utca 45. sz.)
 Ugyanitt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi vezetékek kezelésére.“ — Ára 1 frt.
Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

Javítások pontosan!
ÉKSZERGYÁRTÁS- ÉS VÉSNÖKI MŰTEREM.
Sárga János
 ékszerész órák és vésnöki műtermében
 822. 51—100.
KOLOZSVÁRT, HID-UTCA 11. SZÁM ALATT,
 nagy választékban raktáron vannak mindennemű
a r a n y- és d r á g a- k ő ékszerek, ezüstneműk, arany l á n c z o k,
 jegy-gyűrűk, antique régségek, schweitz arany-, ezüst-, acél órák, fali-, inga-, asztali stb.
 Melyeket elegendő alaptőke és egyenes összeköttetésem a legnagyobb gyárosokkal azon helyzetbe hoztak, hogy jutányos ár pontos kiszolgálás mellett a legújabb és legizlésebb árukat a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett is a legjutányosabban árulhatom.
 Új ékszerek készítéséhez állandóan sok aranyra van szükségem, miért is az arany és ezüst tárgyakat a teljes értékben megveszem vagy új áruval becsérem.
 Szíves pártfogást kérve tisztelettel
 Uj ékszerek készítése a legszebb kivitelben. — Vésnöki és órajavítási műterem.
SÁRGÁ JÁNOS.

Szolid és munkaképes ügynökök,

a kik privát vállalatok terjesztésével jártassággal bírnak, egy szövetgyár által mint elárúsító ügynökök azonnal alkalmazást nyerhetnek. Ajánlatok „Szövetáru“ címmel a kiadóhatalba küldendők. 898. 1—3.

Kiadó birtokok

Hadadi báró Wesselényi Miklós tulajdonát képező, Szilágy vármegyei hadadi uradalomhoz tartozó

BAROMLAKI és KORONDI

gazdaságok, melyek egymástól alig három-négy kilométernyi távolságra fekszenek, és a melyek 960 hold szántóból, 270 hold rétből, 178 hold legelőből, 17 hold belsőségből, tehát összesen 1425 katasztrális hold gazdasági kezelés alatt álló területből állanak, e gazdaságokban levő gazdasági és lakó épületekkel, hatvankét darab járműszággal és az ezekkel járó gazdasági felszerelésekkel egyetemben, hat vagy nyolc évre haszonbérbe, vagy esetleg meghatározott jövedelem melletti kezeletre, megfelelő biztosíték mellett kiadtnak.

Bővebb részletek megtudhatók: **Bazala Károly** intéző tisztartónál Hadadban; **Fiktusz József** főredésznél Nyírsiden; vagy **Karácsony Sándor** tisztartónál Kékesen.

Megnevezett három hely posta-állomás. 894. 1—2.

SCHÉFER ANDRÁS

— (úri divat, kalap- és fehérnemű üzlete Kolozsvárt) —

A FÖTÉR ÉS MONOSTOR-UTCA SZEGLETÉN,

(Plébánia épület, a volt RÁZS LAJOS-féle bolt helyiségében.)

Van szerencsém a n. érd. helybeli, valamint a vidéki közönséget tisztelettel értesíteni, hogy üzletem egész újonnan rendeztem be és különösen ajánlom bel- és külföldi kalapraktárom, valódi angol felöltő különlegességeket, esernyők, galléros esőköpeny, vadászkalapok és harisnyák, angol utazó plaidet, kocsitakarókat, utazóbőrönd, dohány, szivar és zsebtárczákat, továbbá ing, gallér, közelző, zsebkendő, kesztyűk, Jaeger tanár-féle normal férfi ing és nadrágok, nyakkendők, sétabotokat nagy választékban, feltűnő olcsó árak és pontos kiszolgálattal mellett. — Szíves tudomásra hozom még, hogy minden szombat a fennemlített árukat teljesen leszállított árban adom el.

Elvém jó árukat tartani és szolid árak mellett. — Nagyrődemű vevőim bizalmát teljesen kiérdemelni.

Becsés pártfogást kérve maradok

kiváló tisztelettel

895. 1—20.

SCHÉFER ANDRÁS.

HASZONBÉR.

GEREND-KERESZTURON

Aranyos-Torda megyében,

a gyéresi vasúti állomástól körülbelül 12—14 km. távol,

jó út közelében fekvő,

körülbelül 600 kath. hold egy tagban,

tanyával ellátott birtok

hosszabb időre is kiadó.

A birtok kiválólag szarvasmarha, lótenyésztésre és tejgazdaságra alkalmas. A haszonbér 1898. mártius elsején esetleg már 1897 év végén megkezdhető.

A birtokon 200 szekér kitűnő szén is eladó.

Ertekezhetni lehet **Tiboldy Dénes** gazdasággal urral Gerend-Kereszturon, posta Maros-Ludas.

828. 12—15.

Báró Kemény Béla.